
Література:

1. Фещенко Ю.И. Хроническое обструктивное заболевание легких – актуальная медико-социальная проблема / Ю.И. Фещенко // Укр. пульмонолог. журн. - 2011. – № 2. – С. 6.
  2. GOLD executive committee. Global initiative for chronic obstructive pulmonary disease revised 2011 / GOLD executive committee // GOLD science committee. – 2011. – 90 p.
  3. D'Mello J. Capnography / J. D'Mello, M. Butani // Indian. J. Anaest. – 2002. – Vol. 46(4). – P. 269–278.
  4. Vollmer W.M. Comparison of spirometry criteria for the diagnosis of COPD : results from the BOLD study / W.M. Vollmer [et al.] // Eur. Respir. J. – 2009. – Vol. 34. – P. 588–597.
  5. Ceriana P. Hypoxic and hypercapnic respiratory failure / P. Ceriana, S. Nava // Eur. Respir. Mon. – 2006. – Vol. 36. – P. 1–15.
  6. Фещенко Ю.И. ХОЗЛ в Украине: проблемы и пути решения / Ю.И. Фещенко // Здоров'я України. – 2009. – № 9/1 – С. 3–4.
-

ЦИРКАДІАННІ ХРОНОРИТМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАДНИРКОВИХ ЗАЛОЗ БІЛИХ ЩУРІВ

Степанчук В. В.

кандидат медичних наук, доцент,

доцент кафедри медичної біології, генетики та фармацевтичної ботаніки

Буковинський державний медичний університет

м. Чернівці, Україна

Останнім часом активно вивчається часова організація секреції гормонів залоз внутрішньої секреції, зокрема й наднирників. Досліджуються добові, сезонні та інші хроноритми гормональної активності надниркових залоз як у нормі, так й за умов дії різних шкідливих екзогенних чинників. Водночас відомості щодо циркадіанних змін функціонування надниркових залоз мають фрагментарний характер.

Дослідження виконані на 48 статевозрілих нелінійних білих щурах-самцях масою тіла 0,20-0,25 кг. Утримували тварин за звичайних умов віварію на стандартному харчовому раціоні з вільним доступом до води та їжі, при температурі приміщення 20-22°C.

Щурів розподіляли на шість груп по вісім тварин у кожній. Для встановлення циркадіанних особливостей функціонування надниркових залоз проводили експеримент о 08.00, 12.00, 16.00, 20.00, 24.00 та 04.00 год.

Дослідження вмісту адреналіну та норадреналіну в плазмі крові виконували за допомогою імуноферментного аналізу з використанням набору реагентів «CatCombi ELISA» фірми IBL (Hamburg); рівень кортикостерону в плазмі крові щурів встановлювали за допомогою радіоімунного методу з використанням набору реагентів «Corticosterone RIA (for rats and mice)» фірми IBL (Hamburg).

Отримані цифрові дані обробляли методами варіаційної статистики за допомогою пакету програм «Biostat» та «Excel» з використанням для оцінки вірогідності різниць окремих груп даних критерію Стьюдента.

Внаслідок проведених досліджень встановлено, що катехоламінам та кортикостерону характерна добова секреторна динаміка, причому фазова структура циркадіанних ритмів адреналіну та норадреналіну виявилася однаковою. Пік секреції катехоламінів припадає на денні години доби: о 12.00 год концентрація адреналіну в плазмі крові була рівною $16,5 \pm 0,74$ нмоль/л, а норадреналіну – $55,8 \pm 1,03$ нмоль/л. Батифаза вмісту цих гормонів у плазмі крові спостерігалася о 04.00 год, в цей час рівень адреналіну становив $11,1 \pm 0,20$ нмоль/л, норадреналіну – $33,8 \pm 1,10$ нмоль/л. Амплітуда секреції норадреналіну склала $43,1 \pm 3,17\%$, адреналіну – $17,5 \pm 4,35\%$

Отримані нами дані збігаються з відомостями літератури щодо добових ритмів секреції катехоламінів, а також корелюють з описаними іншими авторами морфометричними дослідженнями. В останніх саме в нічних серіях дослідів відмічено посилення обмінних та синтетичних процесів у відповідній тканині наднирників, що проявлялося збільшенням розмірів ядер, виявленням великої кількості еухроматину в них, розширенням ядерних пор, збільшенням числа мітохондрій та рибосом тощо.

У результаті проведених нами експериментів встановлено, що чіткі циркадіанні характеристики має й концентрація у плазмі крові основного гормону пучкової зони кори надниркових залоз щурів – кортикостерону. Але його добова динаміка має інші характеристики, ніж циркадіанні хроноритми катехоламінів.

Так, максимальна концентрація кортикостерону у плазмі крові контрольних тварин спостерігалася в ранковий період доби й о 08.00 год дорівнювала $119,2 \pm 9,70$ нмоль/л. Батифаза ритму припадала на 20.00 год ($42,3 \pm 3,84$ нмоль/л). Амплітуда секреції гормону склала $43,5 \pm 3,17\%$.

ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРЕДОПЕРАЦИОННОЙ ЭМБОЛИЗАЦИИ ВОРОТНОЙ ВЕНЫ В ЛЕЧЕНИИ ОЧАГОВЫХ ПОРАЖЕНИЙ ПЕЧЕНИ

Суцця Е. М., Бычковский П. А., Петровская О. А.
студенты лечебного факультета

**Белорусский государственный медицинский университет
г. Минск, Республика Беларусь**

Согласно данным ВОЗ, за последние 20 лет во всем мире наметилась отчетливая тенденция к росту числа заболеваний печени. Только в странах СНГ ежегодно регистрируется от 500 тысяч до 1 миллиона человек, страдающих той или иной патологией печени. По данным ВОЗ в мире насчитывается более 2 миллиардов человек, страдающих заболеваниями печени, что в 100 раз превышает распространенность ВИЧ – инфекции. Данная проблема не обошла и Республику Беларусь, так в 2008г. зафиксировано 359,3 случая болезни печени на 100 тыс. населения.